

REFERAT Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget d. 01-09-2026

Mødedato	Tirsdag d. 01. september 2026 kl. 16:00
Mødested	Magistratssalen, Sønderborg Rådhus
Mødedeltagere	Ganeswaran Shanmugaratnam, Kirsten Bachmann, Kristian Beuschau, Rune Dohrmann, Tobias Brus Mikkelsen, Claus Damm Johansen, Tage Petersen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
Lukket: 2. Temadrøftelse - Veje, fortove og cykelstier - belægning. - (Lukket punkt).....	4
3. Drøftelse vedrørende udviklingen af Rønhaveplads.....	4
4. Godkendelse af forbedringer for bløde trafikanter på Egersundbroen.....	7
5. Godkendelse af optagelse af en del af Fiskervej i Mommark som kommunevej.....	10
6. Godkendelse af forslag til lokalplan nr. 7.1-10, samt kommuneplantillæg nr. 6 for et boligområde	12
7. Godkendelse renovering af rørinstallationer på plejecentre indgå i budgetprocessen 2027 - 2030..	15
8. Orientering om status på udmøntningsplan 2026-2029.....	18
9. Orientering om ledelsesinformation 2026 - ultimo juli.....	20
10. Generel orientering.....	22
Lukket: 11. Lukket generel orientering - (Lukket punkt).....	23
Lukket: 12. Underskriftsark - (Lukket punkt).....	23

1. Godkendelse af dagsorden

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende

- dagsordenen.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

3. Drøftelse vedrørende udviklingen af Rønhaveplads

Sagsresumé

Rønhaveplads har i flere år været drøftet som et område med mulighed udvikling og fornyelse. I 2021-2022 gennemførte kommunen en borgerproces, som førte til tre principskitser for, hvordan pladsen kan udvikles. Se bilag 3. I budgetaftalen for 2026-2029 er der afsat 1,5 mio. kr. til etablering af en midlertidig legeplads på Rønhaveplads.

Samtidig har en lokal arbejdsgruppe udarbejdet en udviklings- og handleplan for området omkring Rønhaveplads, Bryggertorvet og den øvre del af Perlegade. Planen beskriver en samlet vision for området og peger på initiativer, der kan styrke byliv, handel, kultur, opholdsmuligheder og aktiviteter. Se bilag 1 og 2.

Derfor ønskes en politisk drøftelse af, hvordan skal udvikles fremover. Drøftelsen skal blandt andet handle om, hvordan det tidligere udviklingsarbejde, bevillingen til en midlertidig legeplads og input fra den lokale arbejdsgruppe kan indgå i det videre arbejde.

Projektet understøtter bystrategien for Sønderborg, samt Byrådets vision om at udvikle kommunens byer og samfund ved at skabe attraktivt byliv gennem sociale og kulturelle mødesteder.

Forvaltningen anbefaler at Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget drøfter sagen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at drøfte

- den fremtidige udvikling af Rønhaveplads og Øvre Perlegade samt, hvordan input fra den lokale arbejdsgruppe kan indgå i det videre arbejde.

Sagsfremstilling

Rønhaveplads har i flere år været drøftet som et område med mulighed for udvikling og fornyelse. Området er omfattet af Lokalplan 4.1-7 for Sønderborg Bymidte, der blev vedtaget i oktober 2021. Lokalplanen blev udarbejdet på baggrund af en længere proces med politiske drøftelser, workshops og inddragelse af borgere, erhvervsliv og øvrige interessenter. Lokalplanen har blandt andet til formål at understøtte byliv, handel, ophold og aktive facader i bymidten.

Rønhaveplads og den øvre del af Perlegade har gennem flere år været præget af ændrede handels- og forbrugsmønstre, herunder øget nethandel, ændrede kundestrømme og et stigende fokus på oplevelser, ophold og mødesteder i bymidten.

Samtidig har området et særligt potentiale som bindeled mellem bymidten, havnen og de omkringliggende kulturelle og kommercielle funktioner. På den baggrund har der været et ønske om at undersøge, hvordan området kan udvikles, så det i højere grad understøtter byliv, handel, ophold og fællesskab. I 2021 gennemførte kommunen derfor en workshopproces med interessenter og borgere med for at afdække ønsker og behov til områdets fremtidige anvendelse.

Arbejdet understøttede samtidig Sønderborg Kommunes bystrategi og Byrådets vision om at udvikle attraktive bymiljøer med fokus på liv, fællesskab og kvalitet i de offentlige rum.

Processen viste blandt andet et ønske om flere lege- og aktivitetsmuligheder, et fleksibelt byrum til arrangementer og markeder samt bedre af forbindelser mellem bymidten og havnen.

På baggrund af processen blev der udarbejdet tre principskitser for udviklingen af Rønhaveplads. Se bilag 3. Skitserne blev politisk behandlet i 2022, hvorefter projektet blev sat i bero.

I budgetaftalen 2026-2029 blev der afsat 1,5 mio. kr. til etablering af en midlertidig legeplads på Rønhaveplads. Arbejdet med legepladsen har gjort det aktuelt igen at drøfte, hvordan området skal udvikles fremover.

Samtidig har en lokal arbejdsgruppe udarbejdet en udviklings- og handleplan for området omkring Rønhaveplads, Bryggertorvet og den øvre del af Perlegade. Planen har en vision om at styrke området som et kreativt bykvarter med fokus på kunst, kultur, handel, ophold og byliv. Planen indeholder også forslag til konkrete initiativer blandt andet om byliv, wayfinding, opholdsmuligheder, aktiviteter og den videre udvikling af Rønhaveplads. Se bilag 1 og 2.

I november 2025 godkendte Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst 200.000 kr. til at realisere udvalgte initiativer fra "Udviklings-/handleplan Latinerkvarteret Sønderborg". Det betyder, at dele af visionen allerede er omsat til konkrete tiltag, mens andre forslag fortsat, kan indgå i det videre arbejde med områdets udvikling.

Forvaltningen vurderer, at de ændrede forudsætninger i området og det lokale engagement giver anledning til at se på udviklingsmulighederne for Rønhaveplads. Forvaltningen vurderer samtidig, at der er potentiale i at se Rønhavepladsen i en større sammenhæng med Bryggertorvet og den øvre del af Perlegade. En sådan tilgang vil kunne understøtte bystrategiens fokus på bymidten, sammenhængen mellem byen og havnen samt omdannelse og transformation af centrale byområder.

Området er omfattet af den gældende lokalplan, som udgør de overordnede rammer for den fysiske udvikling. Samtidig giver den kommende kommuneplanrevision mulighed for at drøfte områdets fremtidige rolle og udviklingspotentiale i en bredere strategisk sammenhæng.

På den baggrund ønsker forvaltningen en drøftelse af, hvordan de tidligere principskitser for Rønhaveplads, den afsatte bevilling til en midlertidig legeplads og input fra arbejdsgruppen kan tænkes sammen i en fælles retning for

områdets fortsatte udvikling.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Drøftet.

4. Godkendelse af forbedringer for bløde trafikanter på Egersundbroen

Sagsresumé

Det fremgår af budgetaftalen for 2026-2029, at aftaleparterne ønsker at højne trafiksikkerheden på Egersundbroen og der er afsat 0,25 mio. kr. i 2026 til at gennemføre nødvendige tilpasninger, der kan sikre de bløde trafikanter på broen.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget anbefalede den 7. april 2026, at midlerne anvendes til skitseprojekt, projektering og økonomisk overslag. Byrådet godkendte den 29. april 2026 anbefalingen.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet to løsningsforslag, der begge forbedrer forholdene for gående og cyklister ved at reducere antallet af kørespor fra fire til to og etablere separate faciliteter til gående og cyklister.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber samt visionen om turisme gennem forbedrede muligheder for cyklister og gående.

Sagen forelægges til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalgets beslutning.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende at følgende forslag medtages til budgetforhandlinger

- løsningsforslag 1 for fremtidig ombygning af Egersundbroen.

Sagsfremstilling

Egersundbroen er i dag indrettet med fire kørespor, fordelt med to spor i hver retning. På begge sider af broen er der etableret en to meter bred fællesti for gående og cyklister. Fællestierne er alene adskilt fra kørebanen med kantsten, og der er ikke etableret rabat mellem de bløde trafikanter og biltrafikken.

Den nuværende indretning betyder, at broen for mange gående og cyklister kan opleves utryk og mindre attraktiv at benytte som forbindelse mellem Egersund og Gråsten/Alnor. Selvom broen kan benyttes af både gående og cyklister, skal flere trafikantgrupper deles om de smalle fællestier, samtidig med at biltrafikken passerer tæt forbi med en hastighed på op til 70 km/t. Det begrænser broens funktion som en attraktiv og sammenhængende forbindelse mellem de to bysamfund.

Adgangen til broen er desuden vanskelig for blandt andet kørestolsbrugere, personer med barnevogn og andre med behov for niveaufri adgang. Afhængigt af udgangspunktet kan omvejen til nærmeste tilgængelige adgang

være mellem 0,6 og 1,5 km.

Projektets formål er at forbedre trygheden og trafiksikkerheden for de bløde trafikanter og samtidig styrke sammenhængen mellem Egersund og Gråsten/Alnor. En ny indretning skal gøre det mere attraktivt at vælge cyklen til daglige ture mellem bysamfundene og dermed understøtte kommunens arbejde med at reducere transportsektorens CO2-udledning.

Forvaltningen har udarbejdet to løsningsforslag.

I begge forslag reduceres antallet af kørespor fra fire til to ved at bevare de to midterste spor. De eksisterende fællesstier omdannes til fortove, og der etableres en tydeligere adskillelse mellem gående, cyklister og biltrafik. På Alnor-siden etableres en niveaufri stiforbindelse til Toftvej. På Egersund-siden er der udarbejdet en tilsvarende løsning mellem Brovej og Havnevej. Denne del af løsningen forudsætter dog arealerhvervelse, da kommunen ikke råder over det nødvendige areal.

Trygheden forbedres ved at etablere rabatter på mindst 1,5 meter mellem biltrafikken og de bløde trafikanter, dog med undtagelse af eventuelle krydsningspunkter. Rabatterne markeres med farvet belægning, og principperne svarer til løsninger, der anvendes langs almindelige landeveje. Løsningen giver samtidig fleksibilitet ved drift og vedligeholdelse af broen, da trafikken fortsat kan omlægges mellem broens sider når der skal gennemføre vedligeholdelsesarbejder på broen. Den øgede afstand mellem trafikantgrupperne betyder, at den nuværende hastighedsgrænse på broen kan opretholdes.

Løsningsforslag 1

Løsningsforslaget omfatter en dobbeltrettet cykelsti på broens nordside og en enkeltrettet cykelsti på sydsiden. Løsningen reducerer behovet for, at cyklister skal krydse kørebanen på selve broen, hvor hastighedsgrænsen er 70 km/t. Krydsning kan fortsat ske under broen, hvor hastighedsgrænsen er 50 km/t.

Løsningsforslag 2

Løsningsforslaget omfatter enkeltrettede cykelstier på begge sider af broen. De niveaufri stiforbindelser tilsluttes på broens nordside. Det medfører behov for krydsning af kørebanen, og der etableres derfor en krydsningshelle.

Tegninger af de to løsningsforslag fremgår af bilagene.

Økonomi

De anførte anlægsoverslag er baseret på et skitseprojekt og er derfor forbundet med usikkerhed. Blandt andet er konsekvenserne for de eksisterende bomanlæg ved klapbroen endnu ikke afklaret. Det må dog forventes, at anlægget skal tilpasses som følge af den valgte løsning.

Anlægsoverslagene for løsningsforslag 1 og 2 fremgår af nedenstående tabel.

Løsning 1	2.675.000 kr.

Løsning 2	2.785.000 kr.

Den niveaufri forbindelse på Egersund-siden ligger uden for kommunalt ejet areal og indgår derfor ikke i de anførte anlægsoverslag. Hvis forbindelsen ønskes etableret, vil der være behov for arealerhvervelse og en supplerende anlægsbevilling.

Niveaufri forbindelse på Egersund-siden	1.586.000 kr.

Forvaltningen vurderer, at løsningsforslag 1 bringes videre i de kommende budgetforhandlinger.

Vurderingen bygger på det forventede bevægelsesmønster for gående og cyklister. Den dobbeltrettede cykelsti på nordsiden reducerer behovet for krydsning af kørebanen og forbedrer dermed trafiksikkerheden for de bløde trafikanter.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet løsningsforslag 1 bringes videre i de kommende budgetforhandlinger.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

5. Godkendelse af optagelse af en del af Fiskervej i Mommark som kommunevej

Sagsresumé

Med denne sag anmodes Byrådet om at godkende optagelsen af en del af den private fællesvej Fiskervej i Mommark som kommunevej.

Der er tale om en ca. 190 meter lang vejstrækning, som i dag fremstår som en facadeløs grusvej i forlængelse af den eksisterende kommunevej. Vejen fungerer som fordelingsvej til flere boliglommer i et sommerhusområde, herunder det nyudstykkede område Fiskerløkken med store udlejningssommerhuse, jf. lokalplan 3.3-1. Vejstrækningens placering fremgår af kortbilag 1.

Begrundelsen for at optage vejstrækningen som kommunevej beror på flere forhold. For det første kan den planlagte vejforbindelse til Fiskerløkken, jf. lokalplan 3.3-1, ikke realiseres. Dermed opnår den pågældende del af Fiskervej ikke den forudsatte trafikaflastning fra trafikken til og fra Fiskerløkken. For det andet fremgår det af budgetaftalen for 2024-2027, at Sønderborg Kommune har været indstillet på at medfinansiere den nye vejforbindelse. Denne kommunale interesse har imidlertid ikke kunnet realiseres, da projektet ikke kan gennemføres som forudsat.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2026-2029 om attraktive bymiljøer, lokalsamfund og fællesskaber samt udviklingen af turismen. Optagelsen af vejen som kommunevej vil bidrage til en mere sammenhængende drift og vedligeholdelse af vejnettet i området til gavn for både fastboende, sommerhusejere og sommerhusudlejere.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget, at Byrådet godkender

- at ca. 190 meter af Fiskervej i Mommark optages som kommunevej med henblik på at sikre en sammenhængende trafikal løsning og samlet kommunal drift.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte i 2023 Lokalplan 3.3-1, at der udlægges areal til en ny adgangsvej fra Sarupvej til sommerhusområdet Fiskerløkken. Desuden fremgår det af lokalplanens § 7.1, at: "Indtil vejadgang fra Sarupvej er anlagt, eller såfremt vejadgang fra Sarupvej ikke kan realiseres, skal lokalplanområdet vejbetjenes fra Fiskervej".

I området er der opført og solgt 23 sommerhuse, der bruges til udlejning året rundt. Benyttelsen af sommerhusene giver en anden trafikbelastning af vejen ind til området, og herunder af de 190 meter grusvej på Fiskervej, end hvis der var tale om mere traditionelle sommerhuse som i de omkringliggende områder.

I budgetaftalen 2024-2027 blev der afsat 2,6 mio. kr. som medfinansiering til anlæg af en alternativ adgangsvej til Fiskerløkken fra Sarupvej. Pengene blev afsat med forudsætning om medfinansiering fra grundejerne. Lodsejerne ønskede ikke at medfinansiere en alternativ vej, og derfor blev det undersøgt, om lodsejerne ville sælge areal med henblik på, at kommunen anlagde og finansierede en alternativ adgangsvej til Fiskerløkken. Dette ønskede lodsejerne ikke, og derfor traf Byrådet den 30. april 2025 beslutning om, at der ikke arbejdes videre med anlæg af en ny vejadgang fra Sarupvej til Fiskerløkken, og der i stedet arbejdes videre med forbedring af de trafikale forhold på Fiskervej.

Som følge heraf blev det i budgetaftalen 2026-2029 besluttet, at: "Aftaleparterne er enige om, at de trafikale forhold på vejforbindelsen til sommerhusområdet Fiskerløkken i Mommark skal forbedres og trafikikkerheden øges. Derfor skal der 1. halvår 2026, i samarbejde med grundejerforeningerne i området, skitseres et projekt for Fiskervej, der forbedrer de trafikale forhold".

Efter flere drøftelser med de lokale grundejerforeninger i sommerhusområdet foreslår forvaltningen, at en større del af den eksisterende Fiskervej sideudvides og markeres som 2-1 vej. Formålet med dette projekt er at forbedre de trafikale forhold på Fiskervej, hvor modkørende i dag skal vige ud i rabatterne for passage. Dette slider stærkt på rabatterne, hvilket betyder øgede driftsudgifter. Markering af Fiskervej som 2-1 vej forventes at have en fartdæmpende virkning. Med optagelse af de sidste 190 meter af Fiskervej, fra den påtænkte 2-1 vej og op til Fiskerløkken, vil kommunen være i stand til at sikre en sammenhængende trafikløsning og en samlet drift af fordelingsvejen Fiskervej.

Samspillet af disse forhold danner grundlag for forvaltningens anbefaling om at optage de 190 meter grusvej som kommunevej.

Optagelsen af de 190 meter privat fællesvej som kommunevej, og den tilhørende udskillelse af matriklen, giver udgifter til landinspektør, som i forvejen forventes at skulle berigtige skel langs den ombyggede Fiskervej. Udgiften til landinspektør forventes finansieret via eksisterende driftsbevillinger til korttilpasning med mere på vejområdet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker inden for eksisterende driftsbevillinger.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget anbefaler indstillingen, med den bemærkning af optagelsen til kommunal vej skal gælde strækningen helt frem til matrikel nr. 309au.

6. Godkendelse af forslag til lokalplan nr. 7.1-10, samt kommuneplantillæg nr. 6 for et boligområde ved Sildekulevej og Kongevej, Gråsten

Sagsresumé

Lokalplanområdet omfatter matrikel nr. 454, Gråsten, som ejes af Sønderborg Kommune. En boligforening ønsker at opføre 62 boligenheder på grunden i form af etageboliger og rækkehuse samt etablere et mindre areal til boligforeningens drift.

Forvaltningen har udarbejdet et lokalplanforslag og et kommuneplantillæg, der muliggør det ansøgte projekt. Forslaget til lokalplanen og kommuneplantillægget har været i offentlig høring i otte uger i perioden fra den 21. maj 2026 til den 16. juli 2026. Forvaltningen har modtaget to bemærkninger, som har medført en ændring til lokalplanforslaget.

Lokalplanen er placeret i en kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner.

Forvaltningen har den 11. juni 2026 afholdt en drop-in café som en del af den offentlige høring.

Sagen understøtter Byrådets Vision om at styrke det lokale handelsliv, samt udvikle bæredygtige boligområder i byerne og skabe rammerne om et godt liv. Projektet understøtter Arkitektur- og Bevaringspolitikens værdier om bæredygtighed og fremtidssikring samt målsætningen om at skabe områder, der har høj kvalitet, hvad angår arkitektonisk indpasning, funktion og danner rammen om det gode liv. Ydermere understøtter projektet målet om 2500 nye boligenheder samt om, at blive 77.000 borgere i Sønderborg Kommune inden 2030.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende

- lokalplanforslag 7.1-10 for boligområde ved Sildekulevej og Kongevej, Gråsten samt kommuneplantillæg nr. 6, med ændringer som beskrevet i indstillingsbilaget.

Sagsfremstilling

Lokalplanområdet omfatter matrikel nr. 454, Gråsten, som ejes af Sønderborg Kommune. En boligforening ønsker at opføre 62 boligenheder på grunden i form af etageboliger og rækkehuse samt etablere et mindre areal til boligforeningens drift.

Projektet viser et forslag, hvor etageboligbebyggelsen og rækkehusene fordeles langs Kongevej, hvor bebyggelsen

placeres med en varierende orientering, samt op og nedtrapning i etager, der giver en moderne, dynamisk karakter.

Forslaget til lokalplanen og kommuneplantillægget har været i offentlig høring i otte uger i perioden fra den 21. maj til 16. juli 2026.

Forvaltningen har modtaget to høringssvar, som har medført et ændringsforslag til lokalplanforslaget. Høringssvarene fremgår af bilag. Emner der behandles, er bl.a. bebyggelsens højde, etageantal og terrænforhold.

Lokalplanen er placeret i en kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner, hvilket betyder, at lokalplanen vedtages administrativt af forvaltningen, medmindre der indgives væsentlige bemærkninger i høringsperioden.

I forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen og kommuneplantillægget har forvaltningen den 11. juni 2026 afholdt et drop-in møde som en del af den offentlige høring, hvor ca. 35 borgere deltog. Der blev stillet spørgsmål til selve byggeprojektet, herunder bekymring for højden, indblik, skyggepåvirkning, placeringen og støjpåvirkning.

Forvaltningen vurderer, at de indkomne høringssvar samt de dialoger der var til drop-in mødet, hvor størstedelen af dialogen gik på indblik, bygningsvolumen og højde, totalt set er af væsentlig betydning, idet de bl.a. omhandler bebyggelsens højde og etageantal, herunder terrænforhold, som efter indsigers opfattelse medfører, at byggeriet fremstår for stort og ikke er foreneligt med hensynene i kystnærhedszonen. Der henvises desuden til punkter, der også indgår i en aktuel klage over miljøscreeningen, hvor klager og indsiger er samme grundejerforening. Punkterne omhandler indblik, støj og visuel påvirkning.

Høringssvarene omhandler således forhold med betydning for både naboer, brugere af området og den samlede udvikling af lokalplanområdet.

På den baggrund vurderes indsigelserne som væsentlige i henhold til proceduren for ABC-kategorisering, og den endelige vedtagelse af lokalplanen og kommuneplantillægget skal derfor ske ved politisk behandling i Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget.

Klimaforhold

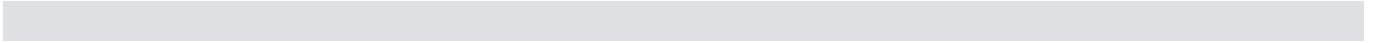
Der er udfordringer med vand på tilstødende grunde, men ikke inden for nærværende lokalplanafgrænsning. Planlægningen medfører ikke forværret risiko eller påvirkning, da der alene er tale om udfordringer med vand på de tilstødende grunde, men ikke, set isoleret, på denne grund.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

7. Godkendelse renovering af rørinstallationer på plejecentre indgå i budgetprocessen 2027 - 2030

Sagsresumé

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har udsendt en bekendtgørelse, der stiller krav til vandprøvetagning for *Legionella* på plejehjem.

Bygningsdriften har udarbejdet en kortlægning af installationerne på kommunens plejecentre, der viser, at der er behov for midlertidige renoveringer efterfulgt af en større renovering.

I tredje kvartal vil der blive foretaget vand prøver for den lovpligtige undersøgelse for Legionella.

En større renovering af installationerne på kommunens plejecentre vil for den kommunale andel være.

		2027	2028	2029	2030
TOTAL	Kommunal andel	2,4 mio. kr.	5,3 mio. kr.	2,1 mio. kr.	2,5 mio. kr.

Sagen behandles i Byudvikling, Landdistrikter og Infrastrukturudvalget og i Social-, Senior- og Handicapudvalget.

Forvaltningen forestår, at den kommunale andel indgår i budgetprocessen 2027-2030. Udover den kommunale andel vil der være en beboerandel, der vil blive indarbejdet i huslejen.

Renovering af rørinstallationer understøtter Byrådets vision om det gode liv – hele livet.

Social-, Senior- og Handicapudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling, Landdistrikter og Infrastrukturudvalget at godkende

- at renovering af rørinstallationer på plejecentrene for 2027-2030 tages med i budgetproces 2027-2030.

Sagsfremstilling

Som følge af Drikkevandsdirektivet har Social-, Bolig- og Ældreministeriet udsendt en ny bekendtgørelse, der stiller krav til vandprøvetagning for *Legionella* i prioriterede ejendomme, hvor netop hospitaler og plejehjem er udvalgt.

Kravene om vandprøver er fastsat af staten, udstedt af Social- og Boligministeriet. Kommunen er forpligtet til at

administrere og efterleve reglerne. Kravene gælder fra 1. januar 2025, med første kontrolperiode frem til udgangen af 2027 og derefter minimum hvert tredje år.

Det betyder, at der skal tages vandprøver på kommunens ni kommunale plejecentre og plejecentre med driftsaftale.

Bygningsdrift har udarbejdet en kortlægning af installationerne på plejecentrene herunder umiddelbare udbedringer. De kommunale plejecentres installationer er præget af slidte rør og ældre tekniske systemer og døde ender i rørsystemet, der forhindrer regelmæssig vandcirkulation og skaber grobund for bakterier og sundhedsrisici.

Vandprøver for undersøgelse af Legionella er gennemført senest november 2026.

Kortlægningen af installationerne viser, at der er brug for en større renovering af rørinstallationerne.

Oversigt over kommunalandel.

Plejecentre 2027 Beboer/kommunal	2027	2028	2029	2030
Hørup Plejecenter Centerbygning 59/41 %	1,5 mio. kr.			
Mølleparkens Plejecenter 57/43 %		1,0 mio. kr.		
Gråsten Plejecenter 46/54 %		2,2 mio. kr.		
Tandsbjerg Plejecenter 51/49 %		2,1 mio. kr.		
Dalsmark Plejecenter 74/26 %			0,6 mio. kr.	
Guderup Plejecenter 62/38 %			1,5 mio. kr.	
Amaliehaven Plejecenter 67/33 %				1,3 mio. kr.

Tangshave Plejecenter 58/42 %				2,2 mio. kr.
Dybbøl Plejecenter 77/23 %	0,9 mio. kr.			
Broager Plejecenter (ikke med i beregninger)				
TOTAL	2,4 mio. kr.	5,3 mio. kr.	2,1 mio. kr.	2,5 mio. kr.

Forvaltningen forestår, at den kommunale andel indgår i budgetprocessen 2027-2030. Udover den kommunale andel vil der være en beboerandel, der vil blive indarbejdet i huslejen efter nuværende praksis.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Godkendt.

8. Orientering om status på udmøntningsplan 2026-2029

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året. Af udmøntningsplanen fremgår ligeledes uafsluttede elementer, der er videreført fra tidligere udmøntningsplaner.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. august.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029.

Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 12. november 2025 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 18. februar 2026 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2026 og herefter i maj, september og november.

Udover elementerne for budgettet for 2026, indeholder orienteringen også de uafsluttede elementer fra tidligere udmøntningsplaner.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. august fremgår af bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Orientering taget til efterretning.

9. Orientering om ledelsesinformation 2026 - ultimo juli

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet forventes der balance på områderne under Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget i 2026, idet det forventede regnskab er inden for et spænd på +/- 1 pct. af det korrigerede budget.

Eventuelle mer- eller mindreforbrug på det takst- og brugerfinansierede område overføres til 2027.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalgets område ultimo juli 2026 viser et forbrug på 115,624 mio. kr. svarende til 60,5 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder er følgende:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 04 Turisme og Landdistrikter:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 05 Bosætning og Byggeri:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Det bemærkes, at områderne under Økonomi- og Strategiudvalget viser et forbrug på 70,678 mio. kr. svarende til 50,9 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Orientering taget til efterretning.

10. Generel orientering

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Lokalplanlisten pr. 13.08.2026
2. Forvaltningens anvendelse af digitalisering og AI

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

BESLUTNING BYUDVIKLING-, LANDDISTRIKTER- OG INFRASTRUKTURUDVALGET DEN 01-09-2026

Orientering taget til efterretning.